

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100709

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-02-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бегаль Тетяна Олександрівна

2. Behal Tetiana O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Культурологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-02-2022

Спеціальність за освітою: Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.807.015

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.51

Тема дисертації:

1. Становлення та розвиток музейної експозиції: історико-культурний підхід
2. Formation and development of the museum exposition: historical and cultural approach

Реферат:

1. Наукова новизна дослідження полягає у виявленні етапів розвитку музейної експозиції в умовах культурних, історичних, політичних, цивілізаційних трансформацій та соціокультурних змін; аналізі еволюції експозиційного середовища музею від найдавніших часів до сьогодення; з'ясуванні місця музейної експозиції в системі культурного та музейного простору; висвітленні розвитку принципів та методів побудови музейної експозиції; узагальненні вітчизняного та зарубіжного досвіду організації експозиційного середовища в умовах цифровізації. Розглянуто актуальні наукові підходи до дослідження музейної експозиції, серед яких філософський, комунікаційний, технологічний культурологічний, науково-художній. Виявлено відсутність єдиного визначення поняття музейної експозиції в академічному середовищі, що пояснюється синкретичною та поліструктурною природою музейної експозиції. Дослідження музейної експозицій із використанням комплексного та історико-логічного підходу до її осмислення відсутні, що актуалізує тему дисертаційної роботи. Встановлено, що музейна експозиція пройшла тривалий шлях розвитку. Починаючи з храмових зібрань давньої Греції, пишних колекцій римських патриціїв, вона набула

форми галереї, кабінету, антикваріуму чи студіоло та ознак концептуально обґрунтованого публічного предметно-експозиційного простору в ренесансній культурі, науково-освітнього середовища в епоху Просвітництва та національно осмисленого явища в культурі доби Романтизму, яке з розвитком цифрових технологій та ресурсів активно перетворюється у віртуальне середовище. Виявлено етапи становлення та розвитку музейної експозиції та розкрито їх специфіку: - класичний (XV – XVIII ст.) – характеризується становленням музейної експозиції як окремого явища, що еволюціонувало від протоекспозиційних форм – галерея, кабінет, антикварій, студіоло, натуралії, пінакотеки, гардеробні до предметно-експозиційного середовища, що організоване відповідно до концепції експозиції та внутрішнього просторового оздоблення – архітектури, розписів приміщення, в якій організовується експозиція; - модерний (XIX – XX ст.) – музейна експозиція виступає як науково-освітнє середовище і характеризується утвердженням нових наукових методів і принципів організації – систематичного, тематичного історико-художнього, колекційного, ансамблевого, а також появою художніх методів її організації – ілюстративно-тематичного, музейно-образного, образно-сюжетного методу, методу інсталяції та білого клубу. - постмодерний (кінець XX – перша чверть XXI ст.) – визначається активним впровадженням до експозиційної практики цифрових технологій та ресурсів, які перетворюються музейну експозицію на явище віртуальне та прискорюють динаміку її розвитку. З'ясовано місце музейної експозиції в системі культурного та музейного простору. Окреслено межі конгруентності культурного та музейного просторів, що дало змогу з'ясувати дефініції термінів дослідження п «культурний простір», «музейний простір», «музейне середовище», «музейна експозиція», «музейна виставка» (тимчасова експозиція). «Культурний простір» у цій роботі виступає середовищем формування ціннісних орієнтацій людства – матеріальних цінностей культури та духовних. Музейний простір розглядається нами як явище культури, що входить до структури культурного простору і формується шляхом індивідуального осмислення. Системна цілісність або простір, який транлює ідеї, погляди, традиції, вірування окремого народу чи етносу специфічними музейними засобами. Уточнено поняття музейної експозиції, яка розглядається нами як штучно створена предметно-просторова система, що відзначається поліструктурністю елементів та об'єднує в собі архітектуру, музейні предмети, колекції, науково-допоміжні матеріали, тексти, цифрові ресурси, що організовані відповідно до ідеї чи концепції просторової організації експозиційного середовища. Музейна виставка (тимчасова експозиція) виступає як процес розміщення предметів показу у середовищі музею на нетривалий час та в обмеженому просторі, відповідно до певного ідейного задуму. Музейна експозиція, на відміну від виставки є більш статичною, її природа зумовлена зміною соціокультурного та історичного середовища. У контексті аналізу поліструктурної природи музейної експозиції, виокремлено чотири основних аспекти розвитку музейної експозиції як предметно-просторої системи та її структури п експансія, інтенсифікація, реорганізація та віртуалізація (створення віртуальних екскурсій, використання інтернет-порталів, які дозволяють оглянути експонати широкому колу відвідувачів).

2. The scientific novelty of the study is in identifying stages of development of the museum exhibition in terms of cultural, historical, political, civilizational transformations and socio-cultural changes; analysis of the evolution of the museum exposition environment from ancient times to the present; finding out the place of the museum exposition in the system of cultural and museum space; highlighting the development of principles and methods of building a museum exhibition; generalization of domestic and foreign experience in the organization of the exhibition environment in the context of digitalization. Current scientific approaches to the study of museum expositions are considered, including philosophical, communication, technological, culturological, 7 scientific and artistic ones. The lack of a single definition of the concept of museum exposition in the academic environment is revealed, which is explained by the syncretic and polystructural nature of the museum exposition. There are no studies of museum expositions using a complex and historical-logical approach to its understanding, which actualizes the theme of the dissertation. It is established that the museum exposition has come a long way. Starting from the temple collections of ancient Greece, the magnificent collections of Roman patricians, it took the form of a gallery, office, antiquarium or studiolo and the signs of conceptually sound public subject-exhibition space in Renaissance culture, scientific and educational environment in the Enlightenment and a nationally meaningful phenomenon in the culture of the Romantic era, which with the development of digital technologies

and resources is actively transformed into a virtual environment. The stages of formation and development of the museum exposition and their specifics are revealed: - classical (XV - XVIII centuries) is characterized by the formation of the museum exhibition as a separate phenomenon that has evolved from protoexhibition forms - gallery, office, antiquarium, studiolo, naturalia, pinacoteca, cloakroom, to the subject-exhibition environment, organized according to the concept of exhibition and interior spatial decoration - architecture, paintings of the room in which the exhibition is organized; - modern (XIX - XX centuries) - the museum exposition acts as a scientific and educational environment and is characterized by the adoption of new scientific methods and principles of organization - systematic, thematic historical and artistic, collection, ensemble, as well as the emergence of artistic methods of its organization - illustrative and thematic, museum-image, image-plot method, installation method and white club; - postmodern (end of the XX - first quarter of the XXI century) - is determined by the active introduction into the exhibition practice of digital

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горбань Юрій Іванович

2. Horban Yurii I.

Кваліфікація: к. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виткалов Сергій Володимирович
2. Vitkalov Serhiy V

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безручко Олександр Вікторович
2. Bezruchko Oleksandr V.

Кваліфікація: д.мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнар'ов Валерій Володимирович
2. Kushnarov Valerii V.

Кваліфікація: к.культурол.н., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрова Ірина Владиславівна

2. Petrova Iryna V.

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гончарова Олена Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гончарова Олена Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

